

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobce **P. N.**, bytem V. 487, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem v Praze, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem v Olomouci, Jeremenkova 40a, **o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 3. 2014, č. j. KUOK 24457/2014, ve věci přestupku,**

t a k t o :

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 3. 2014, č. j. KUOK 24457/2014, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci k rukám jeho zástupce náhradu nákladů řízení ve výši 11.228 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí citovaného v záhlaví. Tímto rozhodnutím bylo odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Olomouce ze dne 21. 10. 2013, č. j. SMOL/194009/2013/OARMV/PD/Tom, zamítnuto jako opožděné.

[2] V žalobě žalobce uvedl, že zmocněnci žalobce bylo rozhodnutí správního orgánu I. stupně doručeno 4. 11. 2013, odvolání bylo učiněno v elektronické podobě bez zaručeného elektronického podpisu 18. 11. 2013 odesláním obyčejného emailu

a dne 25. 11. 2013 (pondělí) bylo za stejné e-mailové adresy odesláno obsahově totožné odvolání, ale již se zaručeným elektronickým podpisem zmocněnce, který potvrdil své odvolání podáním s elektronickým podpisem ve lhůtě pěti dnů. Jestliže konec pětidenní lhůty podle § 37 odst. 4 správního řádu pro potvrzení odvolání připadl na 23. 11. 2013 (sobotu) a zmocněnec odeslal své odvolání opatřené elektronickým podpisem 25. 11. 2013, tak platí, že odvolání bylo podáno včas. Žalovaný chybně vyložil ustanovení správního řádu upravující způsob počítání lhůt, jestliže posoudil potvrzení podání odvolání žalobce podepsané elektronickým podpisem ze dne 25. 11. 2013 a téhož dne doručené žalobci jako opožděné, jestliže sám považoval za konec lhůty datum 23. 11. 2013 (sobotu). Žalovaný správně zjistil skutkový stav ohledně faktického doručení odvolání žalobce, avšak nesprávně aplikoval § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu. Právní názor žalovaného uvedený v odůvodnění rozhodnutí, že se ve věci neuplatní počítání času podle § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu, neboť se mu jeví v dané věci jako spíše obstrukční, je dle názoru žalobce vadný. Žalobce postupoval při podání odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podle správního řádu. Žalobce předpokládá, že není povinen před soudem tvrdit a dokazovat důvody odeslání prvotního odvolání bez elektronického podpisu a odeslání potvrzení odvolání již s elektronickým podpisem. Přesto sděluje, že prvotní odvolání neopatřil elektronickým podpisem z důvodu jeho podání z notebooku, na kterém nemá nastaven elektronický podpis. Žalobce nemá zapotřebí činit jakékoliv obstrukce v řízení o přestupku a přirozeně nelze ani rozumně shledat, co by z údajné pětidenní obstrukce měl za prospěch. Žalovaný porušil čl. 9 odst. 3 Ústavy ČR, který zakazuje, aby výkladem právních norem bylo oprávněno odstranění nebo ohrožení základů demokratického státu. Žalovaný zbytečně vyvolal podání správní žaloby. Žalobce považuje rozhodnutí správního orgánu I. stupně za nezákonné i z dalších důvodů, které však s ohledem na odmítnutí odvolání pro údajnou opožděnost žalovaným nemá právní význam řízení o správní žalobě uvádět, a proto takto bude argumentovat v dalším řízení před správním orgánem. Dle názoru žalobce bylo ve věci porušeno právo žalobce na podání odvolání podle § 81 správního řádu, a to svévolným výkladem § 37 odst. 4 správního řádu a § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu žalovaným; žalovaný tak vydal rozhodnutí, jemuž předcházelo podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, což zavdává důvod pro jeho zrušení podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., proto žalobce navrhl napadené rozhodnutí jako nezákonné podle § 178 odst. 1, 3 a 4 s. ř. s. zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení, a dále nahradit žalobci náhradu nákladů řízení.

[3] Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že k námitkám uvedeným v žalobě se žalovaný vyjádřil ve svém, žalobou napadeném rozhodnutí, kdy svoje závěry řádně odůvodnil a na těchto nadále setrvává. Podle žalovaného v daném případě nelze na § 37 odst. 4 správního řádu aplikovat § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu o počítání času. Ustanovení § 40 správního řádu se vztahuje na provedení určitého úkonu, v tomto případě se jedná o podání – odvolání. Úkonem je v daném případě odvolání, nikoliv jeho potvrzení. Pokud jde tedy odvolání podáno za pomoci jiných technických prostředků, je tento úkon perfektní až jeho potvrzením zákonem stanoveným způsobem. Provedené přestupkové řízení jednoznačně prokázalo, že žalobce nebyl na svých procesních právech krácen, nýbrž se o svá

práva připravil svou obstrukční činností. Proto žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

[4] V replice žalobce namítal, že žalovaný se nemohl k žalobním námitkám vyjádřit v napadeném rozhodnutí, neboť se k nim lze objektivně vyjádřit až po podání žaloby. Právní názor žalovaného, že na § 37 odst. 4 správního řádu nelze aplikovat § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu o počítání času je nesprávný a nemá nikde oporu. Žalobce má právo i poslední den odvolací lhůty (v pondělí) doplnit odvolání o řádné náležitosti odvolání. Jestliže konec odvolací lhůty připadl na sobotu, je posledním dnem odvolací lhůty nejbližší následující pracovní den. Žalovaný nesprávným výkladem konce běhu odvolací lhůty porušil právo žalobce na spravedlivý proces zaručené zejména čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Podle žalobce je § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu zcela zřejmé, že toto ustanovení ohledně počítání času se vztahuje pro učinění jakéhokoliv úkonu, ať podání odvolání nebo podání potvrzení odvolání. Takový výklad je ostatně logický též proto, že v mimopracovní dny jsou zpravidla ztíženy podmínky podatele pro učinění podání, ať už z důvodu úředních hodin pošty, nepřítomnosti na pracovišti, náboženských důvodů ap., jakož i proto, že správní orgány v průběhu mimo pracovních dnů standardně podání nezpracovávají, tedy učinění podání v pracovní den následující po dni pracovního klidu nemůže v žádném případě nijak ohrozit průběh řízení ve smyslu běhu lhůt ani nelze považovat za obstrukci, jak uvedl žalovaný. Ustanovení § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu se dle názoru žalobce aplikuje na veškeré lhůty stanovené správním řádem, tedy též na lhůtu podle § 37 odst. 4 správního řádu. Závěrem žalobce požadoval náhradu nákladů řízení za 3 úkony právní služby a náhradu hotových výdajů za 3 úkony, náhradu soudního poplatku a celkovou výši náhrady nákladů řízení, včetně DPH vyčíslil na 15.342 Kč.

[5] Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 10. 3. 2014.

[6] Ze správního spisu ve vztahu k souzené věci a žalobním námitkám soud zjistil, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 21. 10. 2013, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., bylo zmocněnci žalobce doručeno tzv. fikcí. Adresát byl vyzván k vyzvednutí zásilky a bylo zanecháno poučení, zásilka byla připravena k vyzvednutí 23. 10. 2013 a vložena do schránky 5. 11. 2013. Rozhodnutí nabylo právní moci 20. 11. 2013. Datovou zprávou ze dne 18. 11. 2013 bylo podáno odvolání totožného obsahu, a to zmocněncem žalobce – bez platného uznaného elektronického podpisu. Dne 25. 11. 2013 podal zmocněnec žalobce odvolání podepsané platným uznávaným elektronickým podpisem.

[7] Usnesením správního orgánu I. stupně ze dne 9. 12. 2013 byl jak zmocněnec žalobce, tak žalobce (žalobce převzal 12. 12. 2013, zmocněnec převzal

18. 12. 2013) vyzván k doplnění blanketního odvolání ve lhůtě pěti pracovních dnů od doručení usnesení.

[8] Rozhodnutím žalovaného ze dne 10. 3. 2014 bylo zamítnuto odvolání žalobce jako opožděné. Rozhodnutí ve věci bylo zmocněnci žalobce doručeno 4. 11. 2013. Odvolání bylo učiněno v elektronické podobě bez zaručeného elektronického podpisu 18. 11. 2013 odesláním e-mailu z e-mailové adresy zmocněnce na e-podatelnu správního úřadu. Dne 25. 11. 2013 bylo ze stejné e-mailové adresy zmocněnce odesláno obsahově totožné podání, ale již se zaručeným elektronickým podpisem. Jelikož obě podání učiněná v elektronické podobě, z nichž první nebylo podepsáno uznávaným elektronickým podpisem a druhé ano, byla obsahově (i svojí formou) naprosto totožná (označení zmocnítele, zmocněnce, věci, č. j.) s textem *odvolávám se proti rozhodnutí* a osobou M. J.), vyvstává otázka, zda se tak jednalo o podání činěná nezávisle na sobě či podání činěná ve smyslu § 37 odst. 4 věty druhé správního řádu, tedy „potvrzující“. Jelikož hodnocení uvedeného je rozhodné pro posouzení včasnosti takto podaného odvolání, přistoupil žalovaný k řešení této otázky a odkázal na § 37 odst. 4 správního řádu, který upravuje tři základní technické způsoby, jimiž je možné podání činit, aby s tímto úkonem účastníka byly spojeny právní účinky, a to písemně, ústně do protokolu nebo v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem. Podání učiněné v jiné formě, například prostřednictvím veřejné datové sítě (internetu) bez použití zaručeného elektronického podpisu, tj. běžným e-mailem, jak tomu bylo v posuzovaném případě, přitom není *apriori* vyloučeno, pokud je následně do pěti dnů potvrzeno jedním ze tří shora uvedených technických způsobů preferovaných správním řádem. Takové potvrzení podání má význam pro zachování lhůty, neboť teprve pokud je podání tímto způsobem v oné lhůtě doplněno, je perfektní. V případě předpokládaném v § 37 odst. 4 větě druhé správního řádu je však podání učiněno až jeho doplněním písemně nebo ústně do protokolu, anebo v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem v pětidenní lhůtě, byť se zpětnou platností. Lze soudit, že by správní orgán v těchto případech měl vyčkat na uplynutí oné pětidenní lhůty s tím, že pokud podání doplněno nebude, respektive nebude doplněno požadovaným způsobem předvídaným správním řádem, dále se jím nezabývá. Nepostupoval-li podatel podle § 37 odst. 4 správního řádu, pak jeho podání nebylo způsobilé zahájit předmětné správní (odvolací) řízení a nelze k němu vůbec přihlížet, ani odstraňovat jeho případné obsahové vady. Správní orgán vždy přihlíží k podáním učiněným zákonem předepsanou formou, podání učiněná jinou formou se stanou v řízení relevantní pouze za předpokladu jejich následného doplnění do pěti dnů některou z uvedených kvalifikovaných forem podání (rozsudek NSS ze dne 23. 9. 2009, č. j. 9 As 90/2008 – 70). Jak je však ze spisu zřejmé, potvrzení podání bylo prvostupňovému správnímu orgánu odesláno (došlo) 25. 11. 2013, tedy až 7 dnů poté, co bylo učiněno prvotní podání ze dne 18. 11. 2013. Tedy v daném případě nebyla zachována lhůta požadovaných pěti dnů, kdy mělo být podání potvrzeno. V daném případě se tak zajisté neuplatní počítání času podle § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu, dle něhož případně-li konec lhůty na sobotu (což bylo v posuzovaném případě na den 23. 11. 2013), neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší pracovní den. Smyslem § 37 odst. 4 správního řádu zajisté bylo, aby ten, kdo podání činí, mohl v případě, kdy nemůže učinit podání

kvalifikovaným zákonem uznávaným způsobem, měl ještě možnost při zachování zákonné lhůty toto předepsaným způsobem stvrdit, a to bez již dalšího nastavování striktně dané lhůty. Pro kladné posouzení náležitostí podání ve světle uvedeného je tedy rozhodující, aby k potvrzení podání došlo nejpozději poslední (pátý) den takto stanovené lhůty, což se v daném případě nestalo. Současně je třeba podotknout, že zmocněnec činil prvotní podání elektronicky bez uznávaného elektronického podpisu, ač z jeho následného podání je zřejmé, že tento tímto disponuje. Otázkou pak je, proč tak zmocněnec touto kvalifikovanou cestou neučinil podání již prvně, když zmocněnec je držitelem použitého certifikátu od 1. 7. 2013. Postup zástupce žalobce se tak spíše jeví jako obstrukční ve snaze prodlužovat samotné řízení, což pak ve svém důsledku jde jen k tíži účastníka řízení. S ohledem na uvedené nelze považovat lhůtu pro podání odvolání za zachovanou, když k takto prvotně učiněnému podání ze dne 18. 11. 2013 se nepřihlíží. V návaznosti na uvedené žalovaný posoudil i náležitosti odvolání učiněné podáním ze dne 25. 11. 2013, které bylo učiněno podle § 37 odst. 4 věty první správního řádu, tedy v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem. Za daného stavu, kdy posledním dnem odvolací lhůty bylo 19. 11. 2013, nezbylo žalovanému předmětné odvolání posoudit jinak než jako opožděné.

[9] Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

[10] K zániku odpovědnosti za přestupek podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích nedošlo, neboť přestupek byl spáchán 27. 5. 2013 a napadené rozhodnutí žalovaného nabylo právní moci dne 20. 3. 2014.

[11] Podle § 37 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2014, *podání je možno učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem. Za podmínky, že podání je do 5 dnů potvrzeno, popřípadě doplněno způsobem uvedeným ve větě první, je možno je učinit pomocí jiných technických prostředků, zejména prostřednictvím dálkopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití uznávaného elektronického podpisu.*

[12] Podle § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu *pokud je provedení určitého úkonu v řízení vázáno na lhůtu, případně-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den; to neplatí, jde-li o lhůtu určenou podle hodin.*

[13] Podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění účinném od 1. 1. 2013, *úkon učiněný osobou uvedenou v § 8 odst. 1 až 4 nebo pověřenou osobou, pokud k tomu byla pověřena, prostřednictvím datové schránky má stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný, ledaže jiný právní předpis nebo vnitřní předpis požaduje společný úkon více z uvedených osob.*

[14] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2010, čj. 9 Afs 28/2010-79, www.nssoud.cz, *podání prostřednictvím datové schránky vůči*

orgánu veřejné moci (§ 18 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů) je učiněno okamžikem dodání datové zprávy do schránky orgánu veřejné moci. Lhůta stanovená soudním řádem správním, výzvou nebo rozhodnutím soudu je zachována, bylo-li podání učiněné vůči soudu prostřednictvím datové schránky nejpozději poslední den této lhůty dodáno ve formě datové zprávy do datové schránky soudu (§ 40 odst. 4 s. ř. s.).

[15] Spornou otázkou v souzené věci bylo, zda odvolání odeslané e-mailem 18. 11. 2013 bylo doplněno či potvrzeno včas ve smyslu § 37 odst. 4 správního řádu ve lhůtě 5 dnů od jeho podání. Systematickým výkladem § 37 odst. 4, § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu a § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, je možné dospět pouze k jedinému výkladu, a to že dodáním potvrzení co do formy bylo odvolání žalobce dne 25. 11. 2013 podáno v zákonné lhůtě, neboť 23. 11. 2013 byla sobota. Výklad žalovaného nemá oporu v citovaných ustanoveních, která na věc dopadají, a není zde jiné ustanovení zákona, o které by bylo možno výklad žalovaného opřít. Samotný § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu rovněž nerozlišuje mezi písemným a elektronickým podáním. Ustanovení § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb. přiznává úkonu učiněnému prostřednictvím datové schránky stejné účinky jako písemnému a podepsanému úkonu. Činit rozdíl mezi elektronickým podáním a písemným podáním je výklad *contra legem* (proti výslovnému znění § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb.) a navíc v rozporu se zásadou bezrozpornosti a jednoty právního řádu.

[16] Účelem § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu je poskytnutí ochrany účastníkům řízení při uplatňování jejich procesních úkonů (např. podání odvolání). Významné pro zachování těchto práv je stanovení konce konkrétní lhůty (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dnů 14. 3. 2007, čj. 1 As 40/2006 – 74, a 9. 12. 2009, čj. 1 As 86/2009 – 47, vše dostupné na www.nssoud.cz). Podstatné v souzené věci je, že je naplněna i hypotéza uvozující věty § 40 odst. 1 správního řádu, a to, že provedení úkonu (zde podání odvolání) je v řízení vázáno na lhůtu. Tudíž nelze porovnávat spornou otázkou s okamžikem doručení písemnosti účastníku řízení podle § 24 odst. 2 správního řádu (tzv. fikcí), která na sobotu, neděli nebo svátek připadnout může a § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu se nepoužije (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2013, čj. 5 Afs 76/2012 - 28).

[17] V rozhodnutí napadeném žalobou posoudil žalovaný spornou právní otázku nesprávně a soud žalobou napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaný shora podaným právním výkladem podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán.

[18] Úspěšnému žalobci v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. soud přiznal odměnu za zastupování, spočívající v odměně za dva úkony právní služby podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, za převzetí věci a podání žaloby 2 x 3.100 Kč. Ke každému úkonu přiznal soud paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč,

tj. celkem 600 Kč. K celkové částce 6.800 Kč náleží podle § 57 odst. 2 s. ř. s. daň z přidané hodnoty ve výši 1.428 Kč. K náhradě nákladů řízení náleží i náhrada za zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč. Celková odměna za zastupování činí 11.228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Olomouci dne 21. 5. 2015

Za správnost vyhotovení:
Ing. Petra Rýparová

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně